

Küsimus

Kas kasutada **skooringsüsteemi** või **mitte sepsise või septilise šoki haigete edasise haiglaravi koha otsustamisel?**

SIHTRÜHM:	sepsise või septilise šoki haigete edasise haiglaravi koha otsustamisel
SEKKUMINE:	skooringsüsteemi
VÕRDLUS:	mitte
PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD:	Suremuse vähenemine, üldsuremus; Intensiivravi kestvuse lühenemine; Haiglaravi kestuse lühenemine, haigete arv, kes läksid peale hospitaliseerimist koju, p=0.04; Suremuse vähenemine, üldsuremus; Haiglaravi kestuse lühenemine;
OLUKORD:	
PERSPEKTIIV:	

TAUST:	
---------------	--

Hinnang

	OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAALUTLUSED
PROBLEEM	<p>Kas probleem on prioriteetne?</p> <p>☐ Ei</p> <p>☐ pigem ei</p> <p>☒ pigem jah</p> <p>☐ jah</p> <p>☐ varieerub</p> <p>☐ ei oska öelda</p>	<p>Infektsiooniga haige käsitlusel on õiged ravivõtted ning diagnostika ravi edukuse seisukohalt määrava tähtsusega. Õigete ravivõtete rakendamine on seotud aga patsienti käsitleva arsti oskuste ja teadmistega ning võib varieeruda erialati. On mitmeid erinevaid uuringuid, mis näitavad skooringsüsteemide(kokku üle 100 erineva) või sümptomikomplektide(qSOFA, SIRS kriteeriumid, NEWS, MEWS jms) võimet(möödukas spetsiifilisus ja sensitivsus) ära tunda infektsiooniga haigeid ning ennustada nende surevust või haiglasoleku aega. Ei ole veel aga selge, kas mõnda konkreetset skooringsüsteemi võiks kasutada haige ravikoha otsustamisel.</p>	
D MÕJU	<p>Kui suured on eeldatavad soovitud toimed?</p> <p>☐ tühine</p> <p>☐ Väike</p>		

SOOVITU	<ul style="list-style-type: none"> ☒ keskmiselt ☐ Suur ☐ varieerub ☐ ei oska öelda 		
SOOVIMATU MÕJU	<p>Kui suur on eeldatav soovimatu mõju?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Suur ☒ keskmiselt ☐ Väike ☐ tühine ☐ varieerub ☐ ei oska öelda 		
TÕENDATUSE KINDLUS	<p>Kui kindel võib kokkuvõttes olla sekkumise mõju tõendatuses?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad 		
VÄÄRTUSHINNANGUD	<p>Kui ebakindel või varieeruv on see, kuivõrd inimesed peamisi tulemusnäitajaid väärtustavad?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub ☒ Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub 		

MÕJUDE TASAKAAL	<p>Kas soovitud ja soovimatu mõju vahekord soosib sekkumist või võrdlust(tegevus)t?</p> <p> ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ ei oska öelda </p>		
VAJAMINEVAD RESSURSID	<p>Kui suur on ressursside vajadus (kulud)?</p> <p> ☐ Suur kulu ☐ Keskmised kulud ☐ Mitteamvestatav kulu ja sääst ☐ Keskmise sääst ☐ Suur sääst ☐ varieerub ☒ ei oska öelda </p>		
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATLISE KINDLUS	<p>Milline on ressurssivajaduse (kulude) tõendusmaterjali kindlus?</p> <p> ☐ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga ☒ Kaasatud uuringud puuduvad </p>	<p>Silverman et al. leidis, et haigusjuhupõhiselt kulutused vähenevad, kuid statistilist vahet ei olnud; ise pidasid nad kokkuhoidu väga oluliseks. Võimalik, et skooringsüsteemide rakendamisel ravikulud vähenevad.</p>	

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">KULUTÖHUSUS</p>	<p>Kas sekkumise kulutõhusus soosib sekkumist või võrdlust?</p> <p> ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ Kaasatud uuringud puuduvad </p>	<p>Võimalik, et skooringsüsteemide kasutuselevõtt vähendab ravikulusid.</p>	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">VÕRDESED VÕIMALUSED</p>	<p>Kas keegi (patsientide rühm) jääks ebavõrdsesse seisu? Kui suur (milline) oleks selle mõju?</p> <p> ☐ vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust ☐ tõenäoliselt suurendab võrdsust ☐ suurendab võrdsust ☐ varieerub ☒ ei oska öelda </p>		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">VASTUVÕETAVUS</p>	<p>Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav?</p> <p> ☐ Ei ☐ pigem ei ☐ pigem jah ☐ jah ☐ varieerub ☒ ei oska öelda </p>		

TEOSTATAVUS	Kas sekkumine on teostatav?		
	☐ Ei		
	☐ pigem ei		
	☐ pigem jah		
	☐ jah		
	☐ varieerub		
	☒ ei oska öelda		

Otsuste kokkuvõte

	OTSUS							JÄRELDUSED
PROBLEEM	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
SOOVITUD MÕJU	tühine	Väike	keskmiselt	Suur		varieerub	ei oska öelda	
SOOVIMATU MÕJU	Suur	keskmiselt	Väike	tühine		varieerub	ei oska öelda	
TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
VÄÄRTUSHINNANGUD	Oluline ebakindlus või varieeruvus	Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus	Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub	Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub				
MÕJUDE TASAKAAL	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVAD RESSURSID	Suur kulu	Keskmiised kulud	Mittearvestatav kulu ja sääst	Keskmine sääst	Suur sääst	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	

KULUTÕHUSUS	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	Kaasatud uuringud puuduvad	
VÕRDSED VÕIMALUSED	vähendab võrdsust	tõenäoliselt vähendab võrdsust	tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust	tõenäoliselt suurendab võrdsust	suurendab võrdsust	varieerub	ei oska öelda	
VASTUVÕETAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
TEOSTATAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	

Järeldused

Should skooringsüsteemi vs. mitte be used for sepsise või septilise šoki haigete edasise haiglaravi koha otsustamisel?

SOOVITUSE LIIK	Eelistada alternatiivi ☐	Soovitame sekkumist mitte kasutada või kasutada alternatiivi ☒	Kasutada kas sekkumist või alternatiivi ☐	Pigem eelistada sekkumist ☐	Eelistada sekkumist ☐
SOOVITUS	Sepsise sh septilise šoki patsientide haiglaravi koha otsustamisel soovitame lähtuda haige kliinilisest seisundist ning konkreetse haigla ravikorraldusest. Ühtse skooringsüsteemi soovitamiseks ei ole alust.				
PÕHJENDUS	<p>Infektsiooniga haige käsitlel on õiged ravivõtted ning diagnostika ravi edukuse seisukohalt määrava tähtsusega. Õigete ravivõtete rakendamine on seotud aga patsienti käsitleva arsti oskuste ja teadmistega ning võib varieeruda erialati. On mitmeid erinevaid uuringuid, mis näitavad skooringsüsteemide(kokku üle 100 erineva) või sümptomikomplektide(qSOFA, SIRS kriteeriumid, NEWS, MEWS jms) võimet(mõõdukas spetsiifilisus ja sensitiivsus) ära tunda infektsiooniga haigeid ning ennustada nende surevust või haiglasoleku aega. Skooringsüsteemid aitavad hinnata patsiendi seisundi raskusastet, kuid ei ole selge, kas mõnda konkreetset skooringsüsteemi võiks kasutada haige ravikoha otsustamisel.</p> <p>Skooringsüsteemidel põhinevatest käsitlealgoritmidest võib olla kasu sepsise ja septilise šoki haiglaravi korraldamisel.</p>				
KAALUTLUSED ALAMRÜHMADE OSAS					
RAKENDUSKAALUTLUSED					
JÄLGIMINE JA HINDAMINE					
EDASISTE/TÄPSUSTAVATE UURINGUTE VAJADUS					